

so opozorili vlado in njeno večino v govorih in predlegih, naj tega davka vendar ne uvedejo, ker siromaštvo ubogih slojev je itak že prekipevalo do vrhunca. Najraje obdačijo luksuz, zlatnino, prešerno obleko mestne gospode, a vse zamanj. Pašičevi, Pribičevići, Zerjavovi ljudje niti od blizu ne poznajo velike bede, ki je zavladala.

Kaj bo? Ali je upati na odpomoč?

Ta nesrečna vlada ne more ostati dolgo na krmilu. Po vseh jugoslovanskih deželah, tudi med Srbi, se vsak dan močneje slišijo glasovi: Tako ne more iti dalje. Gospodar, ki samo zapravlja, prodaja gozdove, živino in vse, kar je rahlo, propade in pride na boben. Sedanja vladna večina samo razmetava, zapravlja.

Poslanci Slovenske ljudske stranke nismo v vladni večini, mi se dan za dnem z vsemi silami borimo proti njej in vsem krivicam. Odnehali ne bomo, ker vemo, da je pravica na naši strani.

Ne obupajte tam v domovini. Notranja politika se za zagrinjalom tako suče, da bodo Pivkovi prijatelji Pribičević in Zerjav kmalu zleteli iz vlade. Ko se to zgodi imamo upati, da se bodo tudi gospodarske razmere obrnile na bolje!

Proti zapostavljanju zadružništva.

(Govor poslanca Vlad. Pušenjaka v seji narodne skupščine dne 6. junija 1925.)

(Konec.)

4. Prevelik vpliv vlade.

Grajeti moram nadalje še to, da se po zakonu prepušča preveč vpliva v vprašanju poljedelskih kreditov ministru poljoprivrede in voda. Rešitev večine vprašanj in sicer najvažnejših vprašanj, se prepušča pravilniku, katerega ima izdelati ministristvo za kmetijstvo. Mi se zavedamo, kaj pomenja pri nas pravilnik. To je pri nas nek poseben zakon, in pri obravnavanju raznih zakonov, kakor n. pr. zakona o taksah, smo videli, da se v pravilniku rešujejo vprašanja, katera v zakonu niso rešena, in sicer na način, ki je nasproten določbam zakona. Razun tega vidimo tudi, da je vpliv ministristva za kmetijstvo na celo ustanovo mnogo prevelik. Ako je dovolj, da vodi kontrolo pri narodni banki, pri drž. hipotekarni banki, pri zvezi uradniških nabavljalnih zadrug drž. komisar, ne razumem, zakaj ima ministristvo za kmetijstvo pravico, da tako veliko število svojih zastopnikov pošlje kot zastopnike v oblastne zadruge in v direkcijo za kmetijske kredite. Včeraj smo dobili načrt zakona o novi obrtni banki in tam smo videli, da se samo predlaga to, da se pošlje komisar v banko, a ne da bi trgovinski minister imenoval celo vrsto svojih uradnikov v upravo banke, kakor to vidimo pri predloženem zakonskem načrtu, na podlagi katerega bi imeli državni funkcionarji prvo in glavno besedo pri vodstvu novih kreditnih zadrug.

5. Izkušnje glede rešitve vprašanja kmetijskih kreditov.

Kake izkušnje imajo druge države glede rešitve vprašanja poljedelskih kreditov za seboj? Če premostrimo zgodovino tega vprašanja v drugih državah, potem vidimo, da je izkušnja pokazala, da mora biti kredit, ki je določen kmetijstvu, ločen od kredita, ki je namenjen drugim gos-

pravilnik, ki so jih bile topovske krogle napravile v naših vrstah. Tega naskoka nisem videl, ker se je vršil za našo divizijo, med tem pa so nas podirale krogle v gruščah. Generalu Chemineau-u je razdrobilo stegno. Tako ni moglo več iti dalje; dobili smo povelje, naj se umaknemo, kar smo seveda storili z veseljem.

Krenili smo okrog Velikega Görschena, vedno zastelovani od Prusov, s katerimi smo neprestano menjevali strelje. Tistih dvatisoč mož, ki so bili v vasi, je slednjič ustavilo sovražnika z brzostrelbo, mi pa smo hiteli v hrib proti Malemu Görschenu. Zdaj pa je udarilo na nas z odprte strani vse prusko konjeničstvo, da bi nam odrezalo umikanje in nas prisililo, da bi ostali v ognju njih topov. To me je silno razburilo. Slišal sem, kako je kričal Cebedej: »Rajši naskočimo, nego da bi tu stali!«

Nevarnost je bila res grozna, kajti huzarski in lovski polki so se bližali v lepem redu, predno so naskočili.

Se vedno smo korakali nazaj, kar dobimo s hriba povelje: »Stoj!« Tisti hip se je čez huzarje, ki so že dirjali proti nam, vsula grozna salva karteč, ki jih je ubila na stotine. Bila je Girardova divizija, ki nam je bila prišla na pomoč od Malega Görschena. Nekoliko dalje na desni strani je bila postavila baterijo šestih topov, ki je imela dober uspeh: huzarji so se razpršili nazaj hitreje, nego so bili prišli, zdaj pa se je tistih šest četverokotnikov Girardove divizije v Malem Görschenu združilo z našimi, da ustavi prusko peštvo, ki je prodiralo neprestano, tri kolo- ne spredaj, tri druge, prav tako močne, zadaj.

Izgubili smo Veliki Görschen, a boj med Malim Görschenom in Rahno je bil še strašnejši.

Jaz sem mislil samo na to, kako bi se maščeval. Kar norel sem od srda na tiste, ki so mi hoteli vzeti življenje, najdragocenejšo last človekovo, katero mora čuvati, kakor ve in zna. V meni je kipelo nekako sovraštvo proti Prusom zaradi njih kričanja in ljubovalnosti. Vendar me je zelo veselilo, da je bil Cebedej še poleg mene. Ker smo, čakajoč novih napadov, puške držali ob tleh, sem mu stisnil roko.

»Srečo smo imeli!« je rekel. »Ko bi le cesar kmalu prišel, kajti gotovo so dvajsetkrat močnejši od nas . . . in ko bi le topove pripeljal s seboj!«

podarskim panogam. Vidimo nadalje, da je edino zadružna oblika primerna za razdelitev kredita, za kontrolo produkcijske potrebe kredita in zagotavljanje povračila kredita. Vidimo pa tudi, da je škodljiv vsak vpliv države, ki gre preko kontrole uporabe državne podpore. Vključ s slabim izkušnjam vseh drugih držav v tem oziru se pri našem rakonskem načrtu to ne vpoštevava.

6. Viri za dobavo potrebnih sredstev.

Eno najvažnejših vprašanj je, odkod se bodo dobila sredstva za podelitev kredita. Sam načrt zakona nam navaja celo vrsto sredstev, izmed katerih so mnoga prav iluzorna, kakor n. pr. sredstva, ki se naj dobijo iz raznih fondov, kakor tudi sredstva, katera bi naj dale oblasti, ki še niso ustanovljena in o katerih se še sploh ne ve, ali se bodo ustanovila ali ne. Glavni vir naj tvorijo hranilne vloge. Čuli smo, da je v nekaterih pokrajinah zmisel za varčevanje malo razvit. Na drugi strani smo pa zopet videli, da obstoje pokrajine, kjer kmečko ljudstvo znatne zneske vloga v obstoječe kreditne zadruge, kjer je torej zmisel za varčevanje zelo razvit. Gotovo je, da ljudstvo ne bo vlagalo svojih prihrankov v nove zadruge, katerih ne pozna, v konkurenčne zadruge, ki so največ odvisne od vlade in v katerih bodo vršili pregled vladni organi. V drugih pokrajinah pa, kjer ni smisla za varčevanje, tam bo zelo malo vlog ali pa celo nobenih. Mi vidimo, da celo varčni Francozi ne zaupajo tem »vladnim« zadrugam svojega denarja. Po poročilu, ki nam je bilo na razpolago, je na Francoskem okroglo 5000 oblastnih in lokalnih zadrug, ki imajo 76 milijonov frankov hranilnih vlog, dočim šteje Slovenija približno 500 kreditnih zadrug, ki imajo 400 milijonov dinarjev hranilnih vlog. Ako vse te činjenice vpoštevamo, vidimo, da so državna sredstva nezadostna in da morejo služiti le kot pobuda, da se jači privatna inicijativa, da se kmečko ljudstvo s tem navaja, da vsa razpoložljiva sredstva daje na razpolago zadružnim organizacijam v svrhu razdelitve kredita. To bo pa storilo kmečko ljudstvo le tedaj, če bo imelo zaupanje v zadruge in če bo videlo njene uspehe in ako se obstoječih zadrug ne bo potiskalo na stran.

Da se vprašanje kmetijskega kredita popolno in ugodno reši in da se dobijo dovoljna sredstva, je treba poštenega in vstrajnega dela vseh činitelj, osobito onih, ki dolgo vrsto let na tem polju uspešno delujejo, in sodelovanja vseh dosedanjih zadrug in zadružnih zvez. Poleg zadružne propagande pa je potrebna tudi zadružna disciplina. Zadružno disciplino pa bodo vršili le izkušeni, dis-

O tem, da bi si zasluzil križec, ni govoril več.

Pogledal sem malo v stran, če je seržant še tu, ter videl, kako je mirno brisal bodalo. Na videz ni bil nič izpremenjen — to me je veselilo. Rad bi bil tudi vedel, če sta Klipfel in Fürst še v njih vrstah, toda povelje: »Puško v roko!« me je navdalo z drugimi mislimi.

Prve tri sovražne kolone so se bile ustavile na hribu pri Velikem Görschenu ter čakale druge tri, ki so prihajale s puško na rami. Vas v dolini med nami je gorela, iz slamanatih streh so švigali plameni in dim se je dvigal do neba. Od leve strani smo videli prihajati proti nam dolgo vrsto topov preko razoranega polja, hoteli so nas prijeti od strani.

Bilo je okrog poldneva, ko se je tistih šest kolon zganilo. Na desno in lvo od Velikega Görschena so se jele razprostirati velike množice huzarjev in lovcev na konjih. Naše topništvo, ki je stalo za karjeji vrhu griča, je začelo grozno streljati na pruske topničarje, ki so odgovarjali na celi črti.

V štirikotnikih so pričeli drobiti bobni in s tem opozarjali, da se bliža sovražnik. To se je slišalo kakor brnenje muhe v viharju, spodaj v dolini pa so vseprek kričali Prusi: »Za domovino! Za domovino!«

Ker je veter pihal proti nam, nas je njih streljanje zavilo v oblak dima, tako da nismo videli ničesar. Vendar smo začeli streljati v četah. Ze četrt ure nismo videli in slišali drug drugega, naenkrat pa so bili pruski huzarji v našem štirikotniku. Kako se je to zgodilo, sam ne vem — a bili so med nami ter švigali na desno in levo, pripogibajoč se s svojih konjčkov, da nas neusmiljeno posekajo vse skupaj. Kričeč smo z bodali navalili nanje, oni pa so streljali na nas s samokresi — grozno.

Cebedej seržant Pinto, jaz in kakih dvajset od naše stotnije smo držali skupaj. Vse svoje žive dni ne pozabim teh blebih obrazov z navihanimi brki in s čakami, z jermenom privezanimi pod brado, in konj, ki so se razgetaje vzpenjali na kupih ranjenih in mrtvih. Vedno mi bodo po ušesih zveneli klici, tu francoski, tam nenaški. Grde psovke so letale na nas, stari seržant Pinto pa je kričal neprestano: »Pogum, fantje! Pogum!«

ciplinirani zadrugarji, ki so v dosedanjih zadrugah. Nove zadruge ne bodo imele izkušanih sodelovalcev, ampak bodo tekom let pridobile kot člane k večjemu manjvredni materijal.

7. Stališče zastopnikov kmetijstva in zadružništva.

Enketa kmetijskih in zadružnih strokovnjakov z dne 2. in 3. maja t. l. je soglasno odklonila predloženi načrt zakona in v posebni spomenici povdarjala med drugim sledeče:

»Ustvarjanje novega kreditnega zadružništva počom državne inicijative je po izkušnjah, pridobljenih v drugih naprednih državah, eksperiment, čegar usoda se mora od dvojitosti od usode dosedanjega zadružništva, da usoda eksperimenta ne povzroči i jednake usode dosedanjega kreditnega zadružništva, koje je že davno izpopolnjeno in prekoračilo prvotno stopinjo eksperimenta.«

Radi izkušeni dosedanjega zadružništva je enketa mišljenja, da je najnovejši zakonski predlog o kmetijskih kreditih splošno neugoden in da bi bilo potrebno, da se narodni skupščini predloži prejšnji predlog zakona, kateri je izdelan na temelju sporazuma na anketi dne 13. sept. 1924, sklicani od ministristva za kmetijstvo, kateri predlog popolnoma odgovarja potrebam sedanjega kmetijskega zadružništva, ki naj tvori temelj zadružnemu kreditnemu zavodu.

Enketa obenem misli, da bi trebalo obenem tudi predložiti novi zadružni zakon, ki bi unificiral zadružno zakonodavstvo, ker tvorita oba zakona načelno in organsko celino.

Vidite, gospodje, to je mišljenje gospodarskih in zadružnih strokovnjakov, ki so se sestali iz cele države in dva dni skrbno in pazno proučevali določbe tega zakonskega predloga in prišli do soglasnega zaključka, da je ta zakonski načrt za zadružništvo nesprejemljiv.

Zakaj se pa vendar vstraja na tem načrtu? Komu bi prišel ta zakon v prid? Ta zakon bo v prid radikalni stranki, ki hoče z državno pomočjo hitro priti do zadrug. Koristi bo pa prinesel prav malo v primeri s škodo, katero bo tak način reševanja povzročil celoti. Končni efekt bo ta, da se bo denar, državni denar, uporabil za ta namen radikalne stranke in da nikdo ne bo mislil na vrnitev kredita, ker bo kontrola onemogočena. Po neuspelem eksperimentu bo nezadovoljstvo kmetov radi tega vprašanja še večje kakor dosedaj. Saj smo videli, da v odboru tudi srbski kmetje niso bili zadovoljni s tem zakonskim predlogom, da so imeli mnogo pritožb in želja, ki so pa ostale nerešene.

8. Naše stališče.

Gotovo je, da tudi mi, četudi kot člani opozicije nastopamo proti načrtu tega zakona, gojimo iskreno željo, da se vprašanje kmetijskih kreditov ugodno reši, da bo kmetu dana možnost, doseči cenovno kratkoročni in srednjeročni ter dolgoročni kredit. Kratkoročni kredit potrebuje naš kmet za obdelovanje zemlje, za nakup semenja, gnoj in krme, za setev in žetev, za izplačilo delavcev, za boljše vnovčenje in predelavo pridelkov, za nakup sredstev za zdravljenje živine, za pokončavanje rastlinskih škodljivcev. Srednjeročni kredit pa je kmetu potreben za nakup živine, orodja in strojev, za napravo vinogradov in sadonosnikov, za drenaže, za popravila stavb, za manjše zgradbe, za dokup zemlje v svrhu zaokroženja posestva itd.; dolgoročni kredit pa za nakup zemlje, odplačila agrarnih dolgov, za zgradbo hiš, hlevov in gospodarskih poslopj, za stalno izboljšanje zemljišč počom izsuševanja, namakanja itd. Naš

Ni mi slo v glavo, kako smo prišli iz tega vrveža: na slepo smo hodili semtertja po dimu ter se prerili skozi streljanje in sablje. Le toliko se spominjam, da mi je Cebedej klical venomer: »Pojd! Pojd!« in smo bili nazadnje s seržantom Pintom in sedmimi ali osmimi tovariši naše stotnije zadaj za štirikotnikom, ki je še stal na položnem polju.

Bili smo taki kot kladci.

»Nabij!« je veleval seržant.

Se le zdaj, ko sem puško nabijal, sem opazil, da se je konca mojega bajoneta držala kri in lasje. To je pričalo, da sem v svoji besnosti strašno suval okrog sebe, in Pinto je nadaljeval:

»Polk je razgren . . . ti pruski lopovi so ga polovico posabljali . . . Pozneje ga zopet najdemo . . . Za zdaj moremo sovražniku zabraniti, da ne pride v vas. — Rojema v desno kreni! Naprej! Stopaj!«

Stopali smo dol po majhnih stopnicah, ki so držale v vaški vrt, ter stopili v hišo, kjer je seržant zadnja vrata zaslonil z veliko kuhinjsko mizo. Potem je pokazal na cesto držeča vrata, rekoč:

»Tu se umaknemo, ako bo treba.«

Nato smo šli v prvo nadstropje in stopili v precej prostorno sobo, ki je bila na ogly ob vnožju hriba. Imela je dve okni proti vasi in dve proti hribu, ki je bil ves zavil v dim. Se vedno je z njega pokalo rojno in topovsko streljanje. V čumnatih v ozadju je stala razrita postelja in zibelka pred njo — ljudje so bili očividno v začetku boja pobegnili. Toda napol skrit za zagrinjali, nas je z lesketajočimi očmi gledal pes z belim, kosmatim repom, štrlečimi ušesi in špičastim gobcem. Vse to se mi zdi, kakor bi bilo v sanjah.

Seržant je bil odprl okno in že streljal na cesto, na kateri je prodiralo nekaj pruskih huzarjev med kupi vozov in gnoj. Za njim so stali drugi in prežali s puškami, pripravljenimi za streljanje. Pogledal sem proti griču, da bi se prepričal, ako se štirikotnik še drži, ter ga opazil v daljavi kakih petsto do šeststo korakov, kako se je v lepem redu umikal ter na vseh štirih straneh streljal na jahaške množice, ki so ga naskakovale.

(Dalje prihodnj.)

predlog, da se daje dolgoročni kredit i sa izplačilo ded...

Velika napaka predloženega zakonskega načrta je, da se pre...

Cilj zakona, da se tudi kmetu pomoč v sili, se bo po v...

Stališče našega kluba je, da odklanjamo predloženi načrt...

Vsaka otrok

že pozna čudovite »TORO« prsne karamele. Pa saj je to tudi razumljivo, ko vendar »plivajo« tako blagodejno na prebavo in proti kašlju, hripavosti, katarju in prehlajenju.

Prireditve.

Orlovska prireditve v Rušah. Somišljeniki! Prijatelji naše katoliške mladine! Udeležite se dne 28. t. m. velike orlovske prireditve v Rušah! Vabimo zlasti naše zavedno pohorsko ljudstvo in Mariborčane.

Prostovoljno gasilno društvo v Bistrici pri Rušah priredi v nedeljo, dne 28. t. m. pri g. Ludoviku Rottnerju veliko vrtno veselico.

Prostovoljno gasilno društvo v Zerkovcih pri Mariboru vabi na veliki župni sestanek, ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. julija, v gostilni župana Sel v Zerkovcih.

Nikar ne prezir! Loterija v Ptuj. Zanimanje za srečke elekčne loterije v Ptuj je vedno večje, zlasti pa sedaj proti koncu, ker vsak bi želel biti deležen kakšnega lepega dobitka te loterije.

Orlovska srečanja Sv. Marjeta niže Ptuja priredi v nedeljo, dne 12. julija 1925 pri Veliki Nedelji svoj prvi telovadni nastop s pestrim sporedom.

Društveni dom Mala Nedelja. V nedeljo, dne 28. junija in na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija, obkrajatno ob tihem popoldne, takoj po večernicah, se vrši zanimivo predavanje o starem Rimu in o novem krščanskem Rimu.

Priloge. Tukajšnji orlovske odsek vprizori v nedeljo, dne 5. julija t. l. v društveni dvorani lepo ljudsko igro: »Na dan sodbe« v treh dejanjih.

Dr. gimnazija v Mariboru. Sprejemni izpiti za prvi razred 1925-26 se vršijo dne 30. junija t. l., torek, od točno 10. ure dalje v gimnaziji.

Velika Polana v Prekmurju je bila zadnji teden vsa v veselju. Za praznik presv. Srca Jezusovega, kateremu je posvečena nova župnijska cerkev, so imeli cerkveno tridnevno vodjo jo je č. g. o. Ladislav Hazemali.

čine, kakor tudi naše prijatelje iz okoljskih župnij Nobenu ne bo žal. Bog živi!

Kralj Matjaž bo nastopil s svojo elitno četo ob priliki javne telovadbe celjskega orlovskega okrožja v Laškem v nedeljo, dne 12. julija 1925. Ta izvanreden nastop, pri katerem sodeluje godba 30 mož, zanima že sedaj vsako narodno katoliško hišo od blizu in daleč.

Tedenske novice.

Župnik Preglej pri Sv. Lovrencu na Pohorju umrl 24. t. m. Pogreb bo v petek predpoldne.

Mariborske novice. V Mariboru imamo zadnje dni vsak dan vsaj po enkrat, če ne po dvakrat dež. Hvala Bogu, doslej še mariborske okolice ni obiskala toča.

Dr. gimnazija v Mariboru. Sprejemni izpiti za prvi razred 1925-26 se vršijo dne 30. junija t. l., torek, od točno 10. ure dalje v gimnaziji.

Zadružna zveza v Ljubljani, r. z. z. o. z., oddelek za Stajersko, postuje za stranke do nadaljnjega vsake petke in vsako soboto od 8. do 12. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Velika Polana v Prekmurju je bila zadnji teden vsa v veselju. Za praznik presv. Srca Jezusovega, kateremu je posvečena nova župnijska cerkev, so imeli cerkveno tridnevno vodjo jo je č. g. o. Ladislav Hazemali.

Novice od Sv. Lenarta v Slov. gor. Dne 22. junija zagnili so popoldne naenkrat črni oblaki nebo. Brez posebnega bliskanja in grmenja usula se je debela toča, prav posebno v občini Zgornje Žerjavce, kjer je ležala tako debelo, da si dobil utis, kakor bi zapadel sneg.

V Ribnici na Pohorju je zadnji torek, dne 23. junija, za pljučnico umrla bogoljubna gospa Roza Drževnik, soproga župana in cerkvenega ključarja Luke Drževnik. Se niso zaceljene rane, ki jo je blagi Drževnikovi hiši vsekala nagla smrt nadebudnega sina bogoslovca Jožefa, ki je pred dvema letoma utonil v Dravi, že se je odprl nov grob, ki naj sprejme vase ljubo mater.

Tridesetletnica. Prostovoljno gasilno društvo v Trgovišču pri Veliki Nedelji je slavilo dne 21. t. m. 30letnico svojega obstanka. Ob 10. uri predpoldne je bila slovesna sv. maša, popoldne pa odkritje spominske plošče, ki je vzidana na gasilnem skladišču.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Prošli teden so bile v skupščini kar tri dni zaporedoma silno burne razprave. Vlada je iznašala samo nujne predloge, o verifikaciji preostalih hrvatskih mandatov pa ni hotela ničesar slišati.

nov carinski zakon, potem pa dvanajstine.

Govorniki opozicije so z največjo odločnostjo grajali to postopanje, ki je pravo teptanje parlamentarnih načel in pravic. Poslanci ne dobijo v roke niti par ur poprej predloženih zakonskih osnutkov in tako se vlada odteguje vsakemu nadzorstvu in vsaki kritiki.

nekatero banke kot pa poslanci.

Proti opozicijskim poslancem se je od vladinovoov najbolj zaganjal minister dr. Zerjav in je dobil tudi temeljite odgovore. Enkrat se je tudi sam ujel in razkrinjal, in sicer v pondeljek, ko je bil sprejel

nujni predlog Jugoslovanskega kluba o podpori

ed vremenske nesreče oškodovanim prebivalcem na Kranjskem. Ker so radikali temu predlogu priznali nužnost, minister Zerjav ni mogel reči, da ne, poskusil je pa v zadnjem hipu predlog za pomoč ponosrečencem predstaviti kot lastno delo.

Verifikacijski odbor

Jo v pondeljek verificiral hrvatske mandate razven treh, katerih nosilci se nahajajo v inozemstvu. Ob odločnosti opozicije vlada s sklicanjem verifikacijskega odbora ni mogla več odlašati, izgleda pa, da bo odlašala sedaj z verifikacijo v skupščini.

Pašičeva bolezen.

Radikalom prizadeva velike skrbi Pašičeva bolezen, ki tokrat ni več politična, ampak prava. Mnogo se je pisalo zadnje dni po listih, da je Pašičeva zdravstveno stanje vznemirljivo, potem se je pa zopet zatrjevalo, da mu gre na bolje. Točnost raznih vesti se ne da doznati, gotovo je pa to, da radikali mnogo razmišljajo o nasledstvu Pašiča, če bi se enkrat moral umakniti iz političnega delovanja.

RUMUNSKA GROZODEJSTVA.

Opozicijski poslanci proti sedanjim rumunskim vladi so s posebnim proglasom obvestili širni svet o vladnih zločinih v Besarabiji, ki se od vlade skrbno prikrivajo, a so že dosegli stopnjo bolgarskega vladnega nasilja in sločinstva. V času od preobrata je bilo umorjenih že okrog 15.000 ljudi. V Kišenevu imajo zaprtih 300 kmetov, ki so se uprli rekviziciji. Te mislijo postaviti pred sodišče, veliko več jih pa na tihem pobijejo v ječah.

Jasno je, da bo Rumunija brezpogojno izgubila Besarabijo, če ne bo temeljito spremenila svojega postopanja do Besarabcev. Naj se Rumunija ne zanaša na svojo vojsko ali na zaveznike. Ljudski gnev je močnejši od njene vojske, vsak njen zaveznik pa si bo desetkrat premislil, predno bi šel v boj s sovjetsko armado zaradi Besarabskih morilcev!

ČESKOSLOVASKA.

V ospredju javnega zanimanja je vprašanje, kdaj bodo nove volitve. Politični listi vseh strank že opozarjajo svoje somišljenike, da pregledajo volilne imenike. Na prihodnjem zasedanju parlamenta pride na vrsto nov volilni red. Po vladnem načrtu bi mogli biti izvoljeni samo kandidati onih strank, ki so dobile najmanj 120 do 150 tisoč glasov. Na ta način bi se omejilo število strank in preprečilo preveliko cepljenje političnih sil. Če pridejo v prihodnjem zasedanju parlamenta na vrsto še drugi predlogi, je negotovo, ker zlasti socialni demokrati odločno zahtevajo takojšnje nove volitve.